

1 **Intervjuare:** Ja, då är det här en intervju för KAFFE-projektet som handlar om e-
2 infrastruktur som har att göra med forskningsdatahantering och forskningsdataarbete
3 och de behov och erfarenheter som forskare har kring sådant arbete. Och vi är väldigt
4 glada att du medverkar i den här intervjun för att vi behöver forskares berättelser. De
5 spelar roll i det här utvecklingsarbetet.

6 Syftet med projektet är alltså att kartlägga hur forskare arbetar med forskningsdata och
7 vilka behov som finns. Målet är att kunna utveckla bästa möjliga stöd för er så att ni kan
8 fokusera på er forskning. När vi säger utveckla så pratar vi alltså om egentligen alla
9 svenska lärosäten. För att vi jobbar från SND med alla lärosäten, i princip. Och för att
10 strukturera diskussionen baserar vi den på en förenklad modell av arbetet med
11 forskningsdata som innehåller faserna av planering, datainsamling, analys,
12 tillgängliggörande/delning, bevarande och rapportering. Och du kommer att se dem, så
13 det är inte något du behöver hålla i huvudet.

14 **Deltagare:** Nej, bra, och inte behöver anteckna dem.

15 **Intervjuare:** Och det kommer inte på tentan. Däremot ska jag säga också att när vi
16 analyserar materialet sen så kommer vi att titta på förmågor ur ett
17 verksamhetsarkitekturperspektiv. Det vill säga, en förmåga är någonting som man
18 behöver kunna göra oavsett hur man gör den och vem som gör den. För det kan ju
19 variera då utifrån olika situationer och forskningstraditioner. För att vissa saker behöver
20 man ändå alltid kunna göra på något sätt. Och då kan man fokusera på att se vad är det
21 som går att göra och vad är det som inte går att göra istället för, gör vi det på det här
22 sättet eller på det här sättet? Så att man inte låser sig i diskussionen om använder vi
23 rätt programvara. Utan har vi någon programvara för detta?

24 **Deltagare:** Ja, precis.

25 **Intervjuare:** Och förmågor inkluderar då processer, informationsresurser, kompetenser,
26 regelverk, IT-stöd, allting som går in under e-infrastrukturer. Så allt som behövs helt
27 enkelt för att kunna hantera forskningsdata väl och genom alla faser i ett
28 forskningsprojekt. Och e-infrastrukturen är kanske inte något som man tänker på i
29 vardagen, men det är liksom den här underliggande infrastrukturen som behövs på ett

30 lärosäte för att forskning ska kunna bedrivas. Och ibland kanske på ett lärosäte i
31 kombination med andra lärosäten eller med andra verksamheter.

32 Kan vi visa bild ett? Så den här bilden vill bara visa lite grann de olika nivåerna av e-
33 infrastruktur för forskningsdata som vi har identifierat. Jag kommer lite grann att hänvisa
34 till tidigare projekt. Vi har haft två tidigare projekt, ett på Lunds universitet och det är
35 därför det på nivå två står "LU" på sista punkten. Och ett som har varit Lund plus
36 Chalmers plus Örebro. Så nu har vi gått vidare till att försöka få in ännu flera lärosäten (.)

37 **Deltagare:** Just det.

38 **Intervjuare:** ...och har en bredare syn på det hela. Och dessutom få in humanister som
39 inte fick vara med i de första två.

40 **Deltagare:** [skrattar]

41 **Intervjuare:** Så, det här är ju liksom de olika nivåerna med IT-infrastrukturen i botten
42 vad gäller lagring och nätverk och sånt. Och sen har vi forskningsinfrastrukturen för att
43 skapa och processa data. Forskningsdatahanteringen som är verktygen för att arbeta
44 med forskningsdata och så småningom också, eller högst upp ska vi säga, de
45 människor och den information som behövs för att skapa ett stöd för arbetet med
46 forskningsdata. Så det är den här ganska stora bredden och de olika nivåerna som vi
47 tänker så att vi är intresserade av alla de här. Och rent praktiskt så kommer det inte
48 betyda mycket mer än att jag kommer att ställa kanske frågor som borrar in sig lite
49 grann ibland.

50 Sen är det så att själva intervjun kommer att gå till så att vi kan väl utgå från en
51 forskningsaktivitet som du får välja själv, men jag förstår att du just har avslutat ett
52 projekt som du har dessutom dokumenterat och tillgängliggjort. Så det finns kanske ett
53 naturligt projekt.

54 **Deltagare:** Ja, faktiskt, håller på att dokumentera och tillgängliggöra [skrattar].

55 **Intervjuare:** Håller på att dokumentera. Ja, det är perfekt. Då är det ju aktuellt, kan vi
56 säga.

57 **Deltagare:** Ja.

58 **Intervjuare:** Men det är ju också så att kommer du på någonting annat, andra
59 synpunkter och sånt, vi tar glatt emot alla synpunkter och erfarenheter som du har. Det
60 behöver alltså inte begränsas till det här, utan allting är av värde för oss.

61 Och om vi tar bild tre då. Eller kanske, ja, vänta, gå tillbaka till bild två är du snäll. Tack.
62 Det här är hur resultatet alltså var en modell som skapades efter de förra projekten. Så
63 att vi har en slags progression av ett forskningsprojekt som man ser, den här inre
64 cirkeln med de här faserna. Planera, skapa/samla in, analysera, tillgängliggöra, bevara
65 och rapportera. Och utanför den så är det då mindre förmågor som har visat sig vara
66 användbara och som forskare har tagit upp i sådana här intervjuer. Det här är inte
67 någonting som vi ska fokusera alltför mycket på, utan vi kommer att hålla oss till bara
68 den inre ringen. Och det är nu lite elegant som vi får bild tre. Yes.

69 Och sen är det så att, till att börja med så vet vi att det här inte är en kronologisk
70 skildring av hur ett forskningsprojekt fungerar, utan det här är väl mera en, ja men det
71 här är en logisk ordning då. Man planerar någonting innan man samlar in det och man
72 samlar in data innan man analyserar dem. Men sen kan det ju vara så naturligtvis att
73 man går in och så samlar man in andra data och går tillbaka och sådär. Och jag ska
74 försöka att föra oss framåt fas för fas. Men om du kommer på någonting som liksom
75 ligger bakåt eller framåt i det här, det gör ingenting heller, det är bara att liksom, vi löser
76 det på något sätt.

77 **Deltagare:** Ja.

78 **Intervjuare:** Det är sån tur att det här inte är en podcast.

79 **Deltagare:** [skrattar] Ja, precis. Vem det nu är som ska transkribera det här sen som
80 behöver lyssna.

81 **Intervjuare:** Och så under tiden så kommer vi att ta anteckningar i de här små rutorna
82 som kommer att växa.

83 **Deltagare:** Ja.

84 **Intervjuare:** Och då har du en möjlighet att se också om vi har fått någonting om
85 bakfoten eller missat någonting. Så att du kan säga till under tiden eller du kan vänta
86 och så tar vi också i slutet, så får du en chans att läsa igenom och ha synpunkter. Så att
87 vi bara får med det rätt. Och de här små figurerna uppe i hörnet. Jag kommer att be dig
88 att sätta betyg på de olika faserna och hur nöjd eller missnöjd eller, den mittersta
89 figuren där är tänkt att vara... Vänta, vad var det var nu då? Liknöjd? Alltså, ingen åsikt.
90 Vi kör på ingen åsikt [skrattar].

91 **Deltagare:** Precis, ja.

92 **Intervjuare:** Så, av erfarenhet så vet vi att det bär emot att säga att man är missnöjd.
93 Men jag hoppas att du sen när vi kommer dit känner att du kan vara uppriktig med hur
94 du känner inför de här.

95 **Deltagare:** Absolut.

96 **Intervjuare:** Vi lovar att inte skvallra till någon.

97 **Deltagare:** Jag är bra på att vara missnöjd med saker [fnissar].

98 **Intervjuare:** Ja, men vad bra. Strålande. Det är ofta bättre om man ska utveckla
99 någonting. Så folk som säger "meh" är sådär bra. Nåja. Jag ska se så jag inte har (.)
100 missat någonting. Nej. Några frågor innan vi sätter igång?

101 **Deltagare:** Nej. Jag tänker vi sätter igång. Om det blir en fråga så får jag sen helt
102 enkelt, så får ni tydliggöra då.

103 **Intervjuare:** Absolut. Och då är ju den första frågan om du bara kortfattat skulle kunna
104 berätta om din forskning. Och gärna med fokus på vilka forskningsdata eller vilket
105 empiriskt material du har och hur du arbetar med det.

106 **Deltagare:** Ja, precis. Och det gör också att jag utgår då i ett konkret forskningsprojekt
107 där den empiriska fasen sträckte sig över ett år, så det är ett år av material och
108 datainsamling. Och i det så (.) jag blir det så nervöst, vad kan jag säga så att det inte
109 blir persondata? Men jag berättar helt enkelt. Ja, ja. För jag vill egentligen börja så här
110 att den typen av forskning som jag har gjort det är aktionsforskning. Så det är en

111 deltagarbaserad forskningsansats som vi använder där vi väldigt mycket skapar
112 forskningsdata tillsammans med de personer som vi forskar med. Vi är också lite måna
113 om att prata just om dem som medforskare och egentligen inte forskningspersoner. Så
114 att vi tänker att här är det kunskap som vi skapar tillsammans snarare än att det är vi på
115 något sätt. Ja, ni vet det här, "nuggets", att man hämtar bara ut någon annans hjärna
116 sådär.

117 Det andra som utmärker det här sättet att arbeta är att det är väldigt iterativt,
118 etnografiskt inspirerat och med det är det ganska öppna och dynamiska
119 forskningsdesigner. Och då blir det kanske inte så att man egentligen planerar för all sin
120 datainsamling från början, utan det är väldigt mycket att man börjar träffas och utgår
121 från ett konkret problem som man står då inför.

122 I det här fallet har jag jobbat med fyra olika grupper. Jag har helt enkelt träffat de
123 personer som leder de här grupperna. Och så har vi börjat samtala om vad gör ni
124 egentligen? Vad är det som fungerar väl? Vad är det som fungerar som är svårare?
125 Utifrån det har vi försökt att resonera oss fram till hur vi skulle kunna samla in data. Det
126 har blivit lite olika i de olika grupperna. Överlag ska man säga att det är en blandning av
127 deltagande och observation. Väldigt korta enkäter. Man kan egentligen inte säga
128 enkäten, ni vet, sju frågor som går ut till deltagarna efter ett samtal till exempel där man
129 då kollar: Var ni nöjda med det här? Några idéer hur man kan göra bättre?

130 Men också ganska, delvis, på något sätt reflekterande utvärderingssamtal i själva
131 grupperna. Man helt enkelt frågar gruppen: Vad tycker ni om det här? Vad är det som
132 går bra? Så också ganska mycket autoetnografiskt material, som vi kanske inte hade
133 tänkt att använda så mycket från början men som fick mycket större plats senare, på
134 något sätt. Håller på att analysera kanske framför allt för att skriva fram det här. Så ja,
135 jag tror det är de datatyperna, fyra grupper, deltagande observation, intervjuer.

136 **Intervjuare:** Så om vi börjar i (.) planeringsfasen här. För det kommer ju vara så att vår
137 fokus är just på hur datahanteringen har fungerat både före, under och efter. Före, då är
138 det ju planering vi pratar om. Hur ser planeringen ut för den här? För det är klart att man
139 kan alltid återgå till (.) "Okej, vi har planerat för en viss typ av datainsamling. Vi har

140 samlat in de data vi upptäcker att vi behöver andra data eller mer data. Går tillbaka och
141 planerar igen.” Men, om vi tänker logiskt, planeringen innan man börjar samla in
142 någonting. Hur ser det ut för er där, eller för dig?

143 **Deltagare:** Precis, jag tänker att det är verkligen en kombination av att (.) Om man
144 tänker aktionsforskning. Då tänker man att man jobbar cykliskt i de här olika delarna för
145 att (.) Man planerar, man gör, man iakttar, man utvärderar. Och på det sättet så finns
146 det ju absolut de här faserna men de är kanske ganska ofta återkommande. Så på ett
147 sätt tänker jag att planering skedde (.) Det här projektet var delar av ett större projekt.
148 Så då var vi en forskargrupp. Och på ett sätt så har vi planerat datainsamling redan där.
149 Alldeles i början där man ändå också bestämmer vilken typ av material är det. Vilken
150 forskningsdesign har vi? Bara det här att vi bestämmer att det är aktionsforskning. Ska
151 vara deltagarbaserat. Det betyder att vi måste fånga in deltagarnas åsikter om olika
152 processer och delar och så vidare.

153 Så en del av planeringen är ju på väldigt övergripande projektnivå. Där man kanske
154 framför allt sätter de här stora ramarna inom vilka man sedan kan utskilja en mer
155 detaljerad form av planering där man planerar då för (.) Jag skulle säga nästan olika
156 datainsamlingsinsatser. Och i mitt fall så var det ju väldigt mycket i samtal med de här
157 personerna som ledde olika grupper, olika typer av samtalsgrupper. Och vi då
158 funderade kring, ”okej, vad är ditt syfte med den här samtalsgruppen?” Så ja, skrev vi
159 upp det. Hur kan vi då fånga in det? Och då kom vi till exempel fram till, okej, det som vi
160 vill göra i den här gruppen är att vi vill skicka ut ganska korta enkäter direkt efter
161 gruppen.

162 Så det är ju planeringsfasen. Sen om man bryter ner det ännu mer, då är det i praktiken
163 jag som går in och skriver ett förslag. “Jag tänker att vi ska kanske ha de här fem
164 frågorna.” Och så bollade vi fram och tillbaka. “Fungerar det eller fungerar det inte?”
165 Och sen är det jag som då bestämmer. Okej, det är den här typen av program som vi
166 ska använda. Vi kommer att skicka ut länkar till deras mejladresser. Det kommer att gå
167 till så här och så här, så verkligen den här detaljplaneringen. Men sen, kollade vi och
168 stämde av med dem, att de tyckte att det här blir bra. I grunden var det då jag som på

169 ett sätt klev in, kanske också med någon slags tanke på att här finns ändå en viss
170 kompetens kring hur kan man formulera frågor så att de blir bra?

171 Men sen tänker jag att det blev väldigt snabbt sådana här spår. Då analyserar vi svaret
172 på det här och så ser man direkt att den här frågan var det ingen som förstod. Så då
173 kanske bara till nästa vecka, så behöver man göra om. Så då planerar man igen
174 datainsamlingen. Och hur ser det ut nu egentligen? Behöver man kolla det? Och på det
175 sättet så är det nästan så att analys och planering börjar gå hand i hand. Alltså bara
176 genom att titta då, men vad är det egentligen för material som kommer in? Blir det
177 också nästan så att man börjar planera, okej, men det här måste vi göra om. Eller det
178 som vi då såg, som jag såg ganska snabbt, att ibland så var kvaliteten av datan som vi
179 samlade in inte tillräckligt djup, eller tjock, för att verkligen förstå. Som sen leder mig till
180 att säga, "ja men kan jag inte få vara med någon gång och titta och så planera för
181 deltagande observation?" Väldigt mycket som ett resultat egentligen av den första datan
182 som kommer in.

183 **Intervjuare:** En del i varje fall av det som ni samlar in då är personuppgifter och det är
184 en hel del data som det rör sig om. Var det någon del av planeringen som rörde just att
185 det var datatyper som behövde lagras på speciella sätt eller så? Eller var det inte en
186 aspekt av planeringsarbetet egentligen?

187 **Deltagare:** Jo, men det tycker jag, verkligen. Där är ju både på den övergripande nivån
188 som vi nämnde först, alltså projektnivån där man då också ansöker om etikprövning
189 behövde vi göra, för det här var känsliga personuppgifter som det rörde sig om, så hur
190 skriver vi fram det? Så har vi också sätter de här yttre ramarna.

191 Men sen också när det gäller de här mer konkreta datainsamlingsinsatserna då
192 behövde vi fundera på, hur kommunicerar vi det här med informerat samtycke till alla
193 som är med i de här grupperna, att de förstår, hur gör vi det, vem gör det, hur skickar vi
194 ut information till forskningspersoner? och så vidare. Så det var absolut en del av
195 planeringen. Både på det här mer övergripande sättet och på det konkreta sättet men
196 däremot där tänker jag att, du kanske sätter fingret på någonting, för det ändrades ju
197 inte sen, utan det var mycket mer en planering som vi gjorde i början av varje grupp,

198 eller i början av projektet sen igen av varje grupp, men när det låg fast, då ändrades det
199 inte sen igen.

200 **Intervjuare:** En fråga som jag ju ska förväntas inkludera här också på varje av de här
201 faserna handlar om lagring. Och det är klart att när man planerar, då har man inga data
202 att lagra, men man kanske funderar kring lagringsbehov, eller var det aldrig ett
203 bekymmer som var värt att fundera över?

204 **Deltagare:** Nej, det var egentligen inte ett bekymmer, för att på skolan har vi en
205 datalagringslösning som vi på ett sätt ska använda. Det blir så att "den här ska du
206 använda, här är din mapp, all forskningsdata ska in där". Och på det sättet blir det
207 ganska tydligt. Och det är ju också, tänker jag, delvis av det som man planerar, men (.)
208 Nu när vi pratar om det, känner jag att det är också väldigt mycket som man gör kanske
209 halvt omedvetet, bara genom att skriva en ansökan om etikprövning, då behöver man ju
210 sätta sig och fundera på, okej, men om jag vill spela in det här samtalet, hur gör jag det?
211 Ja, just det, men då får det inte vara kopplat upp till internet, för den här ljudfilmen får
212 inte komma ut där, utan hur gör jag då? Hur dockar jag in och vad ska jag överföra och
213 så vidare? Så det var kanske en planering som också mycket hände där, när vi skrev
214 ansökan.

215 Men eftersom det finns ganska tydliga rutiner, tycker jag, kring det här på vårt lärosäte,
216 så var det inte så (.) Det fanns inte så många öppna frågor kring det här, utan det var
217 lite så här, utan så här gör vi, och så gör man så.

218 **Intervjuare:** Okej, så tydliga praktiker där att följa, helt enkelt.

219 **Deltagare:** Ja, men det tycker jag.

220 **Intervjuare:** Jag tittade på, för att vi ska ju liksom försöka ha en jämförbarhet här, så
221 jag måste på något sätt följa ett manus här som talar om för mig att, jag ska fråga också
222 för säkerhets skull, om det var några stödfunktioner på ditt lärosäte som var inblandade
223 i de här planeringsbitarna. IT, i och med den här lagringslösningen som redan fanns, så
224 var ju IT på något sätt implicerat i varje fall. Men var det några andra stödfunktioner som
225 ni utnyttjade?

226 **Deltagare:** Ja, precis det, det är IT. Sedan (.) Det är ingen stödfunktion, men eftersom
227 vi var i en forskargrupp som också skrev den här etikprovningen tillsammans, så är det
228 ju också att alla deras erfarenheter, eller alla våra erfarenheter, kommer in, så är det
229 någon form av kollegialt stöd, även om det inte är uttalat hos oss som stödfunktion. Men
230 sen har vi också en stödfunktion kring forskningsdata. De kommer in och hjälper till med
231 din fundering kring vilken typ av data är det här, om man behöver ha stöd. Och kanske
232 nu, och det kommer jag säkert tillbaka till, sen, men som också nu är mycket det här, nu
233 ska den här forskningsdatan komma ut och bli tillgänglig till, till fler och så. Det är
234 mycket stödfunktionen också som är ansvarigt för att se till att vi faktiskt gör det.

235 **Intervjuare:** Och frågan om stöd kommer att komma för varje–

236 **Deltagare:** Ja, precis.

237 **Intervjuare:** Är det någonting mer kring planerandet, eller ska vi glida över försiktigt till
238 att Skapa eller Samla in data?

239 **Deltagare:** Nej, men vi kan glida(--). Jag tänker från mitt perspektiv, och nu framstår jag
240 kanske som ganska ostrukturerad, men, ganska mycket av datan som är inte så
241 planerad. Och där tänker jag att, nu är det ju min fördom, men jag tänker att man har ju
242 vissa typer av forskningsdesign där det är väldigt planerat. Okej, vi har den här
243 forskningsfrågan, och vi tar in det här, men i den här typen av forskning som vi gör, som
244 också väldigt mycket handlar om att bara lyssna in i ett sammanhang, leva sig in i ett
245 sammanhang, där tror jag ibland att planeringen fungerar lite annorlunda och där man
246 kanske också behöver delvis lite andra förmågor just för att planera, för att där är
247 planering väldigt mycket relaterat till att känna av, på ett sätt, ett lokalt sammanhang. Så
248 (.) det tänker jag någonting som kanske (.)

249 **Intervjuare:** Jag tror att vi delar uppfattning där. Men insamlingen då, och med
250 insamling här, eller skapa och samla in, det är alltså de förmågor som krävs för att ta en
251 från "Jag har inga data" till "Jag har data". Och det kan ju ske på jättemånga olika sätt,
252 beroende på vilken disciplin man är i och vilka sorters data man ska ha, och man kallar
253 det för olika saker, så vi har valt "skapa och samla in", men det är alltså hela den,
254 oavsett vad man kallar det, när man går från "inga data" till "har data".

255 Du började prata lite grann om olika datatyper. Vill du säga lite om hur du eller ni
256 samlade in de här olika typerna av data? Rent konkret?

257 **Deltagare:** Ja, precis. Och (.) Om vi tar helt enkelt ett litet steg tillbaka, då tänker jag,
258 en fråga är på ett sätt "vad är forskningsdata egentligen? När samlar vi in
259 forskningsdata och hur skapar vi den?" Och det som jag såg sen när jag började skriva
260 fram det här, att genom det sättet att jobba med aktionsforskning, där de här iterativa
261 cyklerna är viktiga, så blev det naturligt att skriva fram en kronologi av vad som hade
262 hänt i det projektet, och förändringar över tid och så. Och då blev en ganska stor del av
263 forskningsdata egentligen någon slags organisation av projektet. Så att [skrattar lite och
264 suckar], nu försöker jag säga det här på ett klokt sätt, men på ett sätt, projektledarskap
265 är delvis väldigt nära relaterat till en viss typ av insamling av forskningsdata. Alltså, det
266 här när någon bara skriver att, "ja men, nu kan jag inte delta i det här mötet, för det här
267 och det här har hänt i min organisation", så kan det sen bli en väldigt viktig del av
268 forskningsdata, även om den aldrig kommer in som forskningsdata, eller genom någon
269 av de här på ett sätt mer strukturerade insamlingsmetoderna som vi har.

270 Så jag tror att en grundläggande förmåga, det är att den här förmågan, att det här
271 kan få bäring på det här projektet, det här måste jag dokumentera, även om jag kanske
272 inte hade planerat för det här, eller jag har inte tänkt att samla in det här. Men det här
273 samtalet, eller det här mejlet, eller den här händelsen, den kan vara viktig och den
274 måste jag fånga in. Så där finns det, tror jag, en ganska stor del av lite(--) Så fångade
275 forskningsdata, i vilken typ av data det är också, men som är viktigt, som har varit viktigt.
276 Sen finns det de här lite mer klassiska delar av forskningsdata som på ett sätt, tyckte
277 jag, blev också lättare att hantera. Säg, enkätsvar. Okej, men man skickar ut den här
278 enkäten. Jag använder då ett, ja, enkätverktyg som finns kommersiellt, som vi betalar
279 någon slant för. Och så kan man skicka in det, ute där, och det samlas ju in då i det här
280 verktyget. Sen så jobbade jag också så att jag exporterade datan då i CSV-format och
281 sen pumpade in där i den här lösningen som vi har för att just hantera forskningsdatan.

282 Så, egentligen att allt som vi skapade i slutändan skulle hamna där. När det gäller
283 deltagande observationer, där är det ganska mycket, helt enkelt beskrivningar, där vi då
284 har fältanteckningar från olika möten, olika träffar. Dels finns det också sådana

285 anteckningar när det gäller möten och samtal i form av anteckningar, men där fanns det
286 även inspelade. Till exempel sådana här, man träffas via Zoom eller Teams eller vad
287 det nu kan vara och spelar in det helt enkelt. Där liknar det ju intervjuer, men kanske
288 ganska öppna typer av intervjuer. Man tänker att ett samtal är i grunden (--) vi pratar
289 ofta om forskningssamtal istället för intervjuer, just utifrån den här tanken att det är inte
290 vi som försöker att få in någon annans tänkande, utan att i ett samtal så tänker vi
291 tillsammans. Och det att tänka tillsammans, det är i sig då en typ av forskningsdata som
292 måste kommas in.

293 Sen så har jag valt att transkribera de här, datafilerna, för att konvertera till text. Sen
294 fanns de där sen, för analys. Men analys är nästa, så det ska jag inte säga någonting
295 om nu. Nej, jag håller på att lära mig det här [ler].

296 **Intervjuare:** [skrattar] Kan jag fråga om just skillnaden mellan fältanteckningar och de
297 här inspelade samtalen? För jag kan tänka mig (.) min erfarenhet är att när man tar
298 anteckningar så hinner man inte anteckna allt, utan man gör ett urval av vad man
299 antecknar och man gör sammandrag och så vidare. Min upplevelse är då att det skulle
300 kunna vara så att fältanteckningar (.) Som du säger, att analys och planering tenderar
301 till att på något sätt flyta ihop. Kan det vara så att insamling och analys också flyter ihop
302 är väl vad jag försöker fråga? Eller är fältanteckningarna objektiva sammandrag?

303 **Deltagare:** Nej, det, det tycker jag(--) Men, ja här finns också säkert lite olika
304 vetenskapsteoretiska positioner så, men jag tänker att det finns inget (.) det finns ingen
305 otolkad data. Det som vi gör när vi skapar data är att vi tolkar världen. På samma sätt
306 som vi gillar att prata om det här med forskningssamtal så gillar vi att prata om att vi
307 genererar data snarare än att säga att vi samlar in, för vi tänker att datan finns inte där
308 som någonting som man kan bara gå i skogen och plocka svamp och nu har man all sin
309 data. Det är en väldigt aktiv process för att skapa tolkning. Tolkningar som man skapar,
310 de är ju alltid, ja, just tolkningar. På ett sätt blir det väldigt tydligt i fältanteckningar och
311 kanske det som jag gillar med fältanteckningar också. Om du tittar på (--) Ofta gjorde
312 jag så att jag skrev ganska hastigt medan någonting pågår, lite stödord, och sen efter
313 det så skriver jag rent så att jag själv ska förstå om några dagar. Men där finns ju väldigt
314 ofta (--) mina personliga känslomässiga reaktioner på någonting som händer i rummet.

315 “Det här hände, det undrar jag hur det kändes.” Eller “Här blev jag jätteuttråkad”. Och
316 det är ju väldigt personliga intryck. Men i det, just den här frågan, “Hände det någonting
317 i rummet här som är värt att undersöka vidare?” Och eftersom vi hade den här cykliska
318 processen, blir det ju då möjligt att helt enkelt prata med andra personer om det här.
319 Eller att ta det här, till exempel, för att skapa en fråga i en enkät och säga: “Är det här
320 som jag känner, är det flera som har liknande tankar och som kan tänka i liknande
321 banor?” Och så vidare.

322 **Intervjuare:** Jag funderar på (.). Är det liksom så (.). så som du beskriver det nu så
323 känns det som att allting löpte på enkelt. Var det några utmaningar i själva insamlings-
324 eller i genereringsskedet? I våra termer, saknade du några särskilda förmågor som du
325 gärna hade sett funnes för att göra det lättare att samla in data eller möjliggöra
326 insamling av någonting som du faktiskt inte kunde samla in nu?

327 **Deltagare:** Ja, jo men absolut. Innan så lovade jag att jag var bra på att vara missnöjd.
328 Nu är jag inte så missnöjd, det låter det inte som [ler]. Nu finns det också en tendens,
329 tänker jag, nu vet jag inte alls om ni håller med, men min känsla är att så fort man har
330 avslutat ett projekt och man har publicerat nånting om det, då är det ett bra projekt. Då
331 är vi inte så jättekritiska längre till vilken data vi egentligen samlat in [ler]. Också för att
332 vi gått genom den här fasen och förstått att den här datan blev ganska tunn och den här
333 hjälper mig inte alls och så. Man har behövt att hantera det inom projektet och så har
334 man hanterat det och så känner man sen att det gick ju bra ändå. Men jag tyckte att det
335 var (.) just de här datainsamlingsmetoderna, eftersom de var så väldigt öppna från
336 början (..) tyckte jag det fanns ganska många moment, där jag kände att här får vi inte
337 tag i det som vi egentligen undersöker. Vi hade då bestämt att vi skulle ha den här
338 gruppen, sen så skulle vi skicka ut några frågor, det skulle inte vara för många frågor,
339 så att det inte blir för tungt att svara på det, men några frågor, och så får man svar. Och
340 så (..) Och så, det är säkert också bara min förmåga, hur bra är man på att formulera
341 sådana här frågor, men vi hade till exempel en fråga: “Hur upplevde du stämningen i
342 gruppen?” Och så får man istället svar: “Bra, okej, bra, bra, god.” “Okej, men det här
343 kan ju inte göra någonting med.” Det är inte så att det inte säger någonting, det säger ju

344 någonting, men variationen i datan är så liten att det hjälper inte riktigt mig att förstå vad
345 är egentligen de här sociala dynamikerna som man gärna skulle vilja undersöka?

346 Och där fanns det, tycker jag, en ganska stor fråga: "Hur närmar vi oss den här sociala
347 verkligheten på ett bra sätt?" Och i slutändan blev det ju nästan så att man säger att
348 "Okej, men här, nu kan vi säga att vi jobbade med datortriangulering, men det blev för
349 mycket mer ett resultat av att vi helt enkelt behövde förstå, eller jag försökte förstå: "Vad
350 händer här?", än medveten strategi.

351 Sen, och det tangerar ju det där med planering, jag tänker att en fördel i det här öppna
352 arbetssättet är ju att man har alla möjligheter att anpassa. Men nackdelen, tänker jag,
353 som man har, är att det är också väldigt lätt att man tappar saker ur sikte. Bara följa ett
354 spår och inse sen att det här har vi inte frågat om i våra intervjuer, eller den här datan
355 ger oss inte riktigt det som den ska ge oss.

356 Och sen, och det här är ju kanske specifikt för aktionsforskning, den här
357 deltagarbaserade typen av aktionsforskning som är gjord, så blev det också väldigt
358 svårt ibland att förhandla tillgång i relation till mina medforskare. Det jag är fortfarande
359 övertygad om i grunden, på ett sätt, är den etiska dimensionen av deltagarbaserad
360 aktionsforskning, den här idén om en forskning, det är, åtminstone för oss, inom vårt fält,
361 någonting som vi gör tillsammans med andra människor. Det är inte vi som bara går in
362 och beskriver och sen på ett sätt har vi avtecknat verkligheten, utan det är ett samtal,
363 det är förhandlingar.

364 Och det som blev så väldigt tydligt för mig med att göra det här projektet – nu kan vi
365 skratta och säga, men det här vet ju alla, men det visste jag kanske inte [ler], eller inte
366 tillräckligt mycket, det är det här att jag har så mycket mer tid för det här projektet än
367 vad de har. Varje möte, det låter jättefint det här att vi jobbar med forskningssamtal,
368 men det betyder att de behövde ta tid till de här forskningssamtalen. När man sen
369 känner att vi vill gärna uppdatera den här enkäten, eftersom jag jobbar så otroligt
370 forskningsetiskt så kommer jag såklart förankra det mot de här personerna innan vi
371 skickar ut det. Men det tvingar ju också dem att faktiskt ha tid att sätta sig in, att läsa på,
372 att förstå, vad är nu egentligen skillnaden i den här formuleringen och i den här

373 formuleringen. Så att, det idealet att skapa data tillsammans med andra, det var mycket,
374 mycket svårare att upprätthålla i praktiken än (.) än, vad jag kanske hade tänkt så där i
375 min planerafas [skrattar lite].

376 **Intervjuare:** Parentetiskt ska jag säga att jag är glad att du också har detta, för att även
377 om det inte påverkar vårt projekt här direkt, så har det bäring på vårt arbete kring öppen
378 vetenskap, eftersom det här med medborgarforskning av olika varianter är ju en av de
379 nationella prioriterade områdena. Och jag tycker det är väldigt spännande att höra olika
380 synpunkter på hur det kan fungera i olika ämnesområden. Så jag är väldigt glad
381 personligen för att du nämnde detta. Men det låter mera som att det egentligen är
382 metodproblem kanske då än återigen i våra termer förmågeproblem. Det var metoden
383 som gjorde att det var svårigheter snarare än (.) lärosätets eventuella olika förmågor
384 och stöd.

385 **Deltagare:** Jo men, på ett sätt så håller jag med. Sen tänker jag att frågan är om vi kan
386 skilja metod och förmåga så enkelt? En förmåga är ju att kanske hjälpa folk att förstå
387 hur kan jag använda mina metoder? Eller att hjälpa dem att planera, att om de
388 använder den här metoden, att tänka igenom olika svårigheter som kan uppstå. Och där
389 blir det kanske ofta så som det också var här, att jag tänker att det här arbetssättet med
390 deltagarbaserad aktionsforskning, det är inte jätteetablerat inom vårt fält, utan det är lite
391 nytt och då finns det inte lika många erfarenheter. Men där skulle jag absolut säga att vi
392 håller också på att bygga upp en förmåga i relation till att skapa ett material, att
393 generera data i det här forskningsparaplyet. Så jag tänker att det (.) att det ändå är
394 kopplat på något sätt.

395 **Intervjuare:** Bra. Ska vi gå vidare till analys?

396 **Deltagare:** Ja.

397 **Intervjuare:** Och då ska jag också säga det att även här så är det ju så att vi är ju låsta
398 lite av att vi jobbar mot så många discipliner och forskningstraditioner som möjligt. Och
399 att i vissa områden så är det liksom, det kallas analys, andra kallar det för analys och
400 tolkning. Ytterligare några kallar det bara för tolkning. Och jag kommer ju då från ett fält
401 där vi kallar det för läsning. Men, det är i vilket fall som helst det att jag har mina data.

402 Och i andra ändan av hela den biten där så har jag min kunskap. Och sen kan man
403 kalla det för lite olika saker att göra på olika sätt. Men från data till kunskap, att det är
404 den resan som vi pratar om.

405 **Deltagare:** Precis, och då kan man ju gå tillbaka till det som vi redan pratade om.
406 Tänka på ett sätt och börja med faserna för att generera data och att analysera att det
407 är redan jätteintimt, alltså kopplat ihop. Åtminstone så som jag tänker kring det här, och
408 som jag tänker att vi tänker som har varit med i det här projektet, så är det inte att vi får
409 av datan och när vi har den sen, då sker analysen eller tolkningen utan att det händer
410 redan när vi då skapar ett material. Det är andra som jag tänker är utmärkande för det
411 här projektet och det här sättet att jobba, är att man försöker att analysera data i väldigt
412 nära samverkan med dom som man, ja, med dom här medforskarna helt enkelt. Så på
413 ett sätt är tanken att istället för att vi ska ha en forskare som går ut i världen, hämtar
414 sina data, sätter sig på sitt kontor för att göra analysen och beskriva den där världen där
415 ute så måste mycket av analysarbetet ske i fältet tillsammans med de personer som
416 faktiskt gör det här. Och en del av det är ju ganska grundläggande, "member checking",
417 när man helt enkelt har skrivit fram en tolkning, presenterar den, diskuterar den, med de
418 personerna som man i grunden skriver om eller skriver med och bara kollar: Men nu har
419 jag skrivit så här, vad tycker ni kring det?

420 Men i det här sättet som vi har jobbat är också de här forskningssamtalen som jag har
421 pratat om, de är både ett sätt att skapa data, men också del i själva att analysera datan.
422 Om man blir så väldigt konkret, så säger vi att det finns en samtalsgrupp, det finns
423 sådana som har lett den, vi har tagit in den här enkäten, så sammanställer jag enkäten
424 och så träffar jag den som leder den här gruppen. Så går vi igenom den: "de har sagt så
425 här och så här, vad tror du det kan betyda? Jag har tänkt så här och hur tänker du?"
426 Eftersom det är aktionsforskning är också lite mitt syfte, "är det någonting här som vi
427 ska förbättra eller skruva på eller ändra?" Så att analysen är då väldigt tätt kopplad till
428 den här processen.

429 Det har jag sagt tidigare, att då kan ju också en del av analysen vara just det att vi
430 måste kanske planera om hur vi samlar in data. Bara ett sätt, tänker jag, är hela den här
431 analytiska processen som sker redan i fältet. Väldigt nära, där man kanske försöker att

432 ha ganska korta cykler av att planera–skapa–analysera, planera–skapa–analysera och
433 flera sådana istället för att tänka sig – ja, nu kommer jag igenom mina fördomar men jag
434 tänker kanske om man gör en jättestor enkätundersökning, att man då har en sådan
435 cykel med att planera–skapa–analysera.

436 Men sen tycker jag, det finns ju också (.) ett steg som kommer sen, där analysera
437 egentligen börjar då veta mot att tillgängliggöra, alltså, om jag nu har de här
438 berättelserna och jag har fyra grupper, jag har på något sätt fyra olika grupper, vad kan
439 jag säga tvärs eller över de här grupperna? Och det är ju kanske också där det
440 teoretiska arbetet blir tydligare. Jag tänker nu egentligen att teori som tolkning, det
441 kommer också in i de här forskningssamtalen, men då kommer det in väldigt mycket
442 genom mig som person. Jag kan kanske vissa teorier om social dynamik eller lärande
443 eller vad det nu kan vara som man kan för att lägga på ett material redan när man
444 pratar om det. Men i den här scenen blir det kanske lite mer, eller ännu mer, explicit om
445 man tänker så här, "Okej, men om jag nu då har alla de här erfarenheterna som vi har
446 varit med och skapat tillsammans och vi lägger på det här teoretiska rastret, den här
447 teorin", säg till exempel för oss praktikteori, typiska teorier som används väldigt
448 mycket, "så om jag använder det här rastret, vad är det då som man ser, vad träder
449 fram här egentligen?" Och det är en process som också delvis då inte sker i samband
450 med de här medforskarna, utan som en sekundär analys.

451 **Intervjuare:** Jag var på väg att fråga hur detta förhåller sig till – och det är inte strikt
452 taget dataarbete – men publikationerna då? Hur de kommer in i det här arbetet kring
453 analys? Är de också, ska vi säga, medförfattade tillsammans med medforskande?

454 **Deltagare:** Nej, det är de inte. Jag hade tyckt det varit jättebra. Men där fanns det både
455 begränsningar, när man tittar på vilken typ av projekt det är, att de ställer vissa krav på
456 författarskap och hur det ska lyftas fram. Men också just det här som jag var inne på, en
457 fråga om (.) deras tidsresurser egentligen. Har de tid att samskriva texter? Jag vet inte
458 om det är så intressant, men jag berättar det oavsett. De fick både läsa helheten om de
459 ville, men alla fick också ett utdrag med bara de delarna som angick dem, så att säga.
460 Och så kunde de skriva responser om de ville. Och det gjorde inte alla, men två av fyra

461 skrev sina responser, som sedan på ett sätt kom med in i publikationen, men så som,
462 så att säga, kapitel som dom har skrivit som ett svar på det som jag hade skrivit.

463 Men jag tänker (.) om vi går tillbaka till frågan om publikationerna, så som det jag ser att
464 analysera är kopplat till att skapa ett material, så tänker jag också att frågan om att
465 tillgängliggöra är ett analytiskt arbete. Och om man vill så (.) Nu prövar vi lite tankar här,
466 men det kan man ju göra. Man kan då tänka att det här finns någon slags primärt
467 analytiskt arbete i fältet tillsammans med de här medforskarna, att förstå vad är det som
468 händer. Och sen finns det också tänkande som jag gör själv, eller själv, men som jag
469 gör i relation till teori och böcker man har läst, och kollegor som man har pratat med och
470 kanske konferenser man har varit på, och så vidare, och så vidare. Så ett tänkande som
471 baseras på de här gemensamma erfarenheterna, men där de här
472 medforskningspersonerna inte är lika aktuella.

473 Men jag fungerar också väldigt mycket så att jag tänker genom att skriva. Så jag skriver
474 texter och när jag har skrivit det så är det lite, "jaha, tror jag egentligen det som jag
475 precis skrivit, eller inte?" Och det är för mig olika hur man processar information, men
476 där tror jag för mig att skriva fram sen de här berättelserna, det blir igen en del av
477 analysarbetet, som då också tydligt skilde sig från de här första två. Men jag tänker på
478 något sätt är analys allt det här. För mig. Det fungerar olika i de här olika delarna, tänker
479 jag också.

480 **Intervjuare:** Det är inte första gången jag hört humanister säga precis detta. Att
481 skrivandet är en del av analysen. Men det är viktigt att få med. Någonting annat om
482 analyserandet, eller ska vi gå vidare till – som jag förstod det så är du nu i
483 tillgängliggörande-fasen?

484 **Intervjuare:** Ja, nej, nu vill jag gärna säga någonting [skrattar]. Jag vet inte om det är
485 så intressant för er heller, men ja, det är vad ni gör med vad ni vill. Men just om vi pratar
486 om publikationer där, tänker jag också att det finns en fråga "Vad är data egentligen i
487 relation till en skriven text, till en publikation?" För jag vet när jag skrev fram projektet så
488 brottades jag ganska mycket med "hur jag gör det på ett rättvisande sätt?" Mycket
489 utifrån det här att vi hade gått hela tiden och sagt att "här skapar vi kunskap tillsammans.

490 Det här är en deltagarbaserad ansats". Och då kändes det ganska fel att sedan säga,
491 "okej, och nu är det jag som skriver mitt namn på den här boken". Där i värsta fall alla
492 andra som var med och skapade den här kunskapen osynliggörs av forskningsetiska
493 principer, för att de ska vara anonymiserade, för att skydda deras integritet, och så
494 vidare och så vidare. Och jag brottas ganska mycket med det här och försökte att
495 komma fram till hur man skulle göra. Och lösningen för mig blev egentligen att jag sen
496 skrev väldigt mycket om mina egna intryck av de här grupperna. Och om jag inte
497 claimar deras erfarenheter och skriver fram dem som mina egna, hur gör jag då? Okej,
498 men då behöver jag skriva om mina egna intryck. Och på det sättet kanske stärktes
499 också de här autoetnografiska delarna som jag kanske inte hade egentligen med i min
500 planerfas, utan de blev mycket tydligare sen när jag skulle skriva fram det här.

501 Och i det lyftes också en fråga, vad är en akademisk text och vilket syfte på något sätt
502 fyller den här texten? Och där finns det också de här skillnaderna att tänka så här, det
503 som texten gör, att den försöker framför allt att förmedla data. Alltså det är någon slags
504 sammandragning och i bästa fall så kan man bara skanna av den, så kan man bara
505 läsa ut information ur texten, informationen som man vill förmedla. Eller, och det är
506 kanske lite vanligare nu, bland humanister tänker man sig att det är egentligen en
507 berättelse, att texten i sig försöker att få med läsaren på olika typer av upptäckter och
508 tankeprocesser. På det sättet vetter den kanske mycket mer mot skönlitterärt skrivande,
509 för det viktiga är inte de här datapunkterna, utan det viktiga är att ta med någon på
510 någon slags mental upptäcktsfärd eller så där. Om man gör det så ändras också lite
511 frågan "vad är egentligen forskningsdata och vad är relationen mellan forskningsdatan
512 och publikationen?" Där kanske forskningsdata här blir mycket mer som bakgrunden
513 mot vilken man berättar en berättelse än någon form av uppställning som kan
514 tabellaktigt bara visa att så här, så här *är* det där ute.

515 **Intervjuare:** Du anar inte hur ont det gör med att jag måste hålla mig själv i bakgrunden
516 i den här diskussionen.

517 [båda skrattar]

518 **Intervjuare:** Någon gång när vi inte är i en intervjusituation så tar jag gärna den här
519 diskussionen vidare, för det här är vansinnigt spännande. Men jag kan inte (.) Eftersom
520 det inte är jag som gör analysen så kan jag nog inte drabba den stackars analyserande
521 personen med en lång diskussion kring vad som kommer att vara parentetiskt i
522 förhållande till det arbetet, tyvärr.

523 **Deltagare:** Nej, och jag tänkte, men jag tyckte att, ja – [ohörbart, skrattar sedan]

524 **Intervjuare:** Ja, men absolut värt att ta med. Och du pekar på någonting väldigt, väldigt
525 väsentligt inom humanistisk forskning i allmänhet, tror jag, just att det är inte en
526 självklarhet vad data eller empiriskt material är, på samma sätt som det är inom de mer
527 positivistiska vetenskapsgrenarna. Så att jag tycker att det var värdefullt. Och vid tillfälle
528 hoppas jag att vi får en chans att träffas på riktigt och diskutera vidare. Det skulle vara
529 väldigt trevligt.

530 Men om vi går till tillgängliggörandet här, just att beskriva och på något sätt se till att
531 andra kan återanvända materialet. Jag förstår att du känner att du möter vissa
532 utmaningar i det här, både på ett rent, ska vi kalla det teoretiskt plan?

533 **Deltagare:** Ja, precis.

534 **Intervjuare:** Eller epistemologiskt kanske?

535 **Deltagare:** Precis, precis så! Vi har en stödfunktion på vårt lärosäte som jobbar med
536 det här, som jag tror är kompetent. Och jag (--) Alla argument som kan läggas fram på
537 varför vi borde göra det här, hur viktigt det är med öppen forskning och öppen data och
538 möjligheten att gå tillbaka (--) Jag har kollegor som håller på med arkivstudier, och
539 ibland tänker jag så, om folk inte då hade samlat in alla sina brev och anteckningar i
540 arkiv, så är det så stor del av forskning som inte skulle vara möjlig idag.

541 Men eftersom jag inte tänker att det som jag har är data på det här sättet [skrattar till] att
542 man kan bara ge det till någon annan så att de kan göra sina egna tolkningar med det,
543 så tycker jag det är också väldigt utmanande att förstå hur skulle man göra det här bra.
544 Och hur mycket jobb blir det sen när jag måste försöka, och det måste jag kanske inte,
545 men det är det som jag funderar på just nu, måste jag försöka gå tillbaka och försöka

546 särskilja just min tolkning från det som händer i rummet. Alltså när vi var inne på, att
547 skapa data, det ligger så nära ihop. Och där tänker jag, om jag bara skickar in det
548 material som jag har just nu och någon kommer att läsa det, som inte känner mig, som
549 kanske inte känner mitt sammanhang, hur kommer den personen kunna tolka det? Och
550 jag säger inte att vi inte kan, för det gör vi också i arkivforskning, vi har otroligt gammalt
551 material där vi har väldigt svårt att förstå kontexten. Men ändå, hur mycket ansträngning
552 är rimligt att jag ska göra för att försöka att kommunicera det här, att det här händer och
553 det här var min tolkning, det just nu är mycket mer sammanskrivet.

554 Kanske också för att mycket av den här datan var inte är inte framtagen med,
555 egentligen, de här tankarna på att det här ska sedan offentliggöras och det här måste
556 från början skapas på ett sätt som är lättförståeligt för andra som inte har varit med i de
557 här processerna. Och ja, så det tänker jag är både delvis de här lite mer grundläggande
558 frågorna om "vad är forskningsdata och hur ska det här användas?" Och sen de här lite
559 mer praktiska, "vad är rimligt i förhållande till tid?" Tidigare pratade vi om att det kanske
560 inte alltid så lätt att hitta tid till en intervju, men att sitta nu flera veckor efter [skrattar] att
561 man har avslutat ett projekt, det är avrapporterat, det är klart, man kanske är mitt i ett
562 annat projekt, men nu går tillbaka och gör det här jobbet för (.) den här lite okända
563 framtiden, där man tänker att kanske någon kommer använda det. Kanske också i
564 kombination med att jag kan känna mig lite tveksam hur mycket nytta den här datan
565 kommer att göra. Det gör kanske att Jag är inte så jättemotiverad, om jag är helt ärlig,
566 att göra det här jobbet. Jag har lovat att jag ska göra det, jag kommer att göra det, men
567 det har en tendens att ändå nedprioriteras hela tiden när man ska göra annat istället.

568 **Intervjuare:** Jag funderar på, dels har du adresserat de här frågorna till datastödet på
569 ditt lärosäte, eller är det det här vanliga fallet att man vill ändå inte ställa till alltför
570 mycket besvär, så man säger att ja, det ska jag göra?

571 **Deltagare:** Nej, det har jag gjort. Jag har också gett exempel på den datan som, som
572 jag har och sagt "Kan vi inte titta på det här? Så här så här till exempel ser det ut. Vad
573 tror du om det här?" Så har det här datastödet spelat tillbaka det faktiskt till er på SND.
574 Där tror jag det har funnits en diskussion och då har SND kommit fram till att allt det här
575 är väldigt värdefullt och ska gärna bevaras. Och så riktar vi oss ju lite (.) efter det såklart.

576 Bra att det spelas in, bara så att ni hör [skrattar]. Det här oidentifierade lärosätet gör allt
577 som SND säger [ler].

578 **Intervjuare:** Ja, jag tror inte att det är så det kommer att fungera [båda skrattar]. Men
579 jag ska se till att föra fram det till de som har suttit med de här frågorna. Och det andra
580 som jag funderade på då. Du säger att det tar en del tid och man känner sig kanske inte
581 helt motiverad att sätta sig med det för att det finns olika anledningar att fundera kring
582 framtida bruk och så. Men vad skulle du ha gjort (--) om du visste det du vet nu kring
583 tillgängliggörande av data, vad skulle du ha gjort annorlunda i tidigare faser, tror du?

584 **Deltagare:** Jag tror att om vi vill att forskningsdata ska bevaras för framtiden, då
585 funderar jag på om den inte behöver bevaras på ett sätt att det faktiskt går att följa
586 större delen av forskningsprocessen. Nu om vi tar ett väldigt konkret exempel. De här
587 grupperna som jag har pratat om, några av dem var digitala. Så då har man en digital
588 grupp. Och sen så skickar vi ut det här formuläret. Där det till exempel finns en fråga,
589 "hur uppfattade du stämningen"? Och så har vi det här som jag sa, "bra, bra, okej" och
590 så vidare. Det som jag har sparat som forskningsdata, det är ju bara de här enkätsvaren.
591 Så det som jag kan tillgängliggöra, det är att säga att "det fanns ett möte, det var så här
592 långt och här är sju svar som är alla på ett sätt enstavig på hur stämningen var". Jag
593 tycker att det som man då kanske skulle behöva fundera över: skulle man inte ha spelat
594 in själva mötet innan? Och det hade ju varit möjligt. Och kanske om jag inte hade tänkt
595 att "det här blir del av min analys" då hade man ju haft möjligheten att säga, ja men här
596 finns på ett sätt någon form av data. Och sen finns den här andra datan så att man på
597 något sätt förstår helhetskontexten. Sen blir ju hela frågan där, men skulle det vara
598 möjligt? Vi diskuterade det här, ska vi spela in och bestämde att det blir inte bra för de
599 här grupperna, när de känner att allt som de säger spelas in precis hela tiden. Men jag
600 tror att jag skulle mycket mer fundera i de termerna, vad är det som jag också måste
601 skicka med så att mina forskningsdata får lite mer kontext, att de blir lite mer förståeliga.
602 Och kanske i det också diskutera med forskningspersonerna lite mer. "Är det okej att vi
603 tar med det här också? För att vi vill gärna tillgängliggöra det."

604 Nu kommer jag in på en helt annan fråga. Jag tycker att det är för mig en fråga som är
605 helt olöst. Hur kommunicerar vi behovet av att bevara forskningsdata till

606 forskningspersonerna? Idag så är ju många personer ganska rädda om hur vi hanterar
607 deras data. Och jag tycker det är ändå annorlunda "okej, men vi tar med det här i det
608 här forskningsprojektet." Eller bara så som ni gjorde nu "okej, men det här spelas in.
609 Den här inspelningen tar vi bort direkt efter, så transkriberar vi. Så kommer det här att
610 leva vidare i anonymiserad form." Okej, check. Men säg att om man nu gör en
611 videoinspelning på ett Zoom-möte som ska bara leva i all oändlighet. Tycker människor
612 att det är okej? Är värdet tillgängligt stort för det här identitetsintrånget? Där tycker jag
613 att jag ser också en viss spänning kanske ibland mellan det som
614 etikprövningsmyndigheten skriver fram som best practices och det som jag ibland
615 förstår från öppen data. Det finns ju också en tanke om att det ska vara så begränsat
616 som nödvändigt, men ändå ett önskemål om att göra forskningsdata tillgängligt. Och där
617 jag måste – nu kommer vi till det här med missnöjet, men kanske också lite med
618 utmaning – jag tycker att vi kommunicerar det här ganska dåligt till våra
619 forskningspersoner. Och det som de får idag, det är en ganska luddig skrivning, det vill
620 säga att "din data gallras ifall det inte har fortsatt forskningsvärde." Och då tänkte vi,
621 "okej, men det möjliggör för oss att avgöra, är det här forskningsdata som är intressanta
622 för framtida forskning, då kan den sparas, annars så kommer den gallras." Men jag
623 tycker att den här formuleringen är så otransparent. Jag tror inte att forskningspersoner
624 vet vad de samtycker till.

625 Och då blir ju nästa fråga, betyder det då att vi måste gå in och anonymisera all data
626 som vi har? Och det skulle jag också, för så ser inte min data ut, det är persondata och
627 försöker inte att undvika att nämna personer och platser och så. Så där tycker jag att
628 det finns en forskningsetisk utmaning som jag inte riktigt har hittat ett bra
629 förhållningssätt till i min forskning.

630 **Intervjuare:** Nej, och jag är osäker på om det finns någon standardlösning någonstans
631 där ute. Men jag inser också att jag inte har frågat dig om (--) dels i det här med
632 lagringen, jag har på något sätt förutsatt att lagringslösningen har fungerat bra hela
633 vägen fram tills den här fasen.

634 **Deltagare:** Jo, men det tycker jag. Och det är var för min del är väldigt oproblematiskt.
635 Vi har ju då en IT-stödfunktion. Och så säger man, "jag behöver tillgång till den här

636 lösningen”, så bokar man en tid eller man kommer överens om en tid. Och så får man
637 skriva in sig på någon mejladress eller någon webbplats och så tar han kontroll över
638 ens egen dator som känns lite läskigt och så. Tre minuter senare är det installerat och
639 nu finns det bara som en ytterligare mapp på min dator att jag har de lokala filerna och
640 så finns det där. Det har i grunden alltid fungerat. Någon gång var det någon
641 uppdatering, men då skrev jag till honom och så löste han det inom någon dag eller
642 sådär. Så det tycker jag har fungerat väl.

643 **Intervjuare:** Och (.)

644 **Deltagare:** Vill ni veta vad vi använder?

645 **Intervjuare:** Nej, det behövs inte, utan att det går räcker alldeles utmärkt. Däremot så
646 undrar jag lite grann över vilka verktyg eller programvara eller tjänster som du har
647 använt då, inte minst under analysarbetet och om det har varit gnissel. Vi har hört från
648 andra intervjupersoner att det ibland kunde vara gnissel eller komplikationer med
649 verktyg. Så jag var bara nyfiken att höra vad du har använt för någonting för olika
650 databit (.). Alltså vad spelar man in i, vad analyserar man i? Den.

651 **Deltagare:** Precis. Jag har spelat in ganska mycket, digitala, så Zoom, Teams, sådana
652 tjänster har vi använt mycket för att spela in. Och då gör vi så att vi alltid spelar in på vår
653 lokala dator och inte på molnet. Sen så har jag ett sådant här gammaldags
654 transkriberings-, alltså ljudupptagningsgrej, ni vet, som jag kan ta med. Och sen med
655 USB in i datorn. Nu har jag också en lite mer modern telefon som kan också spela in
656 utan att det sparas på molnen, utan att det bara sparas lokalt på telefonen. Så då har
657 jag gått över faktiskt till att använda telefonen, men då också med den här lokala
658 inspelningen.

659 Jag funderade lite på olika sådana här enkätprogram. Nu vet jag inte om det var
660 jätteviktigt eller inte, men jag tyckte det var väldigt bra att kunna bifoga det här
661 dokumentet till forskningspersonerna i själva enkäten. Så det blev faktiskt en fråga som
662 var ganska vägledande för vilket program jag valde sen. Jag ville ha en fråga där man
663 kunde gå in och läsa hela den här pdf-beskrivningen ifall man hade någon fråga. Och
664 då landade jag på ett kommersiellt program, som hette någonting. Är det viktigt vad det

665 hette? Jag kan försöka komma ihåg, nej. Det var ett kommersiellt program som just
666 hade möjligheten att ladda upp filer. Så då använde jag det. Och det tyckte jag nog
667 fungerade sådär halvt bra. Men jag tänker att så är det ju med alla. För det första så
668 behöver man lära sig och sen verkar ju alla program ha sina nackdelar. Eller plötsligt
669 fungerar det här inte så bra. Men i grunden så var det väl, att man kunde ha olika
670 följdfrågor och sådana saker som jag tyckte var ganska bra.

671 Och nu låter det ju enkelt, men för mig är också papper och penna när man skriver sina
672 fältanteckningar, en fältanteckningsdagbok, där man bara skriver ner. Och sen så
673 skriver jag rent i ett vanligt Word-dokument. Så ofta är det ju inga jätteavancerade
674 tekniker som vi använder. Jag funderade lite på att koda mitt material och tittade också
675 på någon sån där kodningsmjukvara. Men här kommer vi lite också tillbaka till de
676 epistemologiska frågorna [skrattar]. Jag tänker kanske inte att man ska lägga så stort
677 vikt vid enskilda datapunkter. Man säger inte att "just det, i den här intervjun så säger
678 den här personen det här. Och då kan jag visa att det var så." Så då kände jag att det
679 hjälpte mig inte så mycket med kodningen att ha den typen av spårbarhet. Utan då blev
680 det mycket mer (--) Jag hade också textmassa, Word-filer, beskrivningar och berättelser
681 och saker som sammanställdes. Jag skrev mycket typ (.) dossierer eller
682 sammanställningar. Okej, men vad har hänt i den här gruppen så här långt? Och så
683 sammanställer man och bara skriver. Kanske också för att jag sa att jag processar
684 gärna genom att skriva och tänka genom att skriva, så skriva fram någonting. Och så
685 kan man dela det med de här medforskarna eller titta på det själv igen och försöka
686 förstå vad som finns här egentligen. Så det var nog inte så avancerade verktyg, tror jag
687 inte.

688 **Intervjuare:** Nej, okej. Bevarandefasen, eller sektorn här, är alltså tanken att vi pratar
689 om arkivering vid lärosätet.

690 **Deltagare:** Precis.

691 **Intervjuare:** Jag vet inte om du har kommit till det stadiet eller om du har funderat kring
692 hur det ska gå till eller vad du förväntas göra. Eller sådär.

693 **Deltagare:** Nej, det kanske är så att jag ska sätta en missnöjd gubbe igen. Nej, för jag
694 tror att (.) Nu är det sånt som jag kanske inte borde berätta för SND. Hos oss är det
695 väldigt tydligt att när ett forskningsprojekt avslutas då går ansvaret för forskningsdata
696 över till huvudmannen. Så det är inte längre jag som enskild forskare som har ansvaret
697 för den här forskningsdatan utan då är det egentligen den här forskningsdata-
698 stödfunktionen som ska ta vid. Så arkivering eller det här med att bevara, det är
699 egentligen inte mitt ansvar, förutom det här att tillgängliggöra. Men nu när vi pratar om
700 det, om jag är helt ärlig, så har jag också känt att det här inte är mitt ansvar. Så jag tror
701 inte att det har hänt. Jag tror att min data ligger helt enkelt kvar på den här lösningen
702 som jag hade för att spara det under tiden. Så jag vet faktiskt inte, för det är (.) Så att, ja,
703 men då är det någon annan som tar vid och så tänker man bara, de har säkerligen gjort
704 det, de ska.

705 **Intervjuare:** Ett rimligt svar.

706 **Deltagare:** Ja, det vet jag inte [skrattar högt] men ett ärligt svar.

707 **Intervjuare:** Jo, och SND är ju inte Riksarkivet, till att börja med. Så det här är ju lite
708 skilda. Vi är ju främst så att vi är för tillgängliggörandet, även om vi naturligtvis (.) tycker
709 att arkivuppgifterna hos huvudmannen ska fullgöras också.

710 **Deltagare:** Ja, men det tycker jag också.

711 **Intervjuare:** Men vi kommer inte att skicka ut några hit-män.

712 **Deltagare:** Nej, och det är ju viktigt att [ohörbart] [skrattar].

713 **Intervjuare:** Vad Riksarkivet gör vågar jag inte svara för. Det är möjligt att man vill. Och
714 slutligen (.) rapportering där. Eller jag skulle säga också med bevaring, det är inte
715 någonting som du har diskuterat med stödfunktioner egentligen i någon större
716 omfattning, eller? Det är en annan fråga, men

717 **Deltagare:** Alltså, inte resultaten. Vi har ju diskuterat, men hur ser processen ut? Så
718 kommer ju stödfunktionen egentligen in ganska tidigt. Och då är kanske också(--) Nu sa
719 jag inte det, men om man pratar om Planera, så planera är kanske också då dela av
720 vad som händer med datan sen? Så där finns det ju ganska tidigt, ett samtal där man

721 förstå att "jag ansvarar för den här biten och efter den här biten så är det någon annan
722 som tar vid." Så på det sättet har jag diskuterat det med stödfunktionen. Och känner
723 också att det här är förankrat och det är så som det ska vara hos institutionen och inte
724 mitt eget påhitt. Men jag har inte sen gått tillbaka och diskuterat i mitt enstaka fall, "vad
725 har hänt nu med den här datan? Och har ni tagit den? Har ni gjort det som ni skulle?"

726 **Intervjuare:** Nej. Okej. Slutligen så har vi den här sektorn som heter Rapportera och
727 det är ju så att beroende på storlekar på projekt och finansieringsformer av projekt och
728 finansiärers olika önskemål och så där så finns det ju krav som ställs på hur data ska
729 hanteras i olika stadier på olika vis. Det kan vara krav på datahanteringsplaner som ska
730 redovisas eller krav på tillgängliggörande som ska redovisas eller så där. Så att i den
731 här sektorn så har vi liksom samlat alla de här (.) all den rapportering som behöver
732 göras för att visa att man har uppfyllt olika krav. Och det kan också vara så att man inte
733 har några sådana krav ställda på sig. Så att det är också en möjlighet att man inte har
734 haft något behov av att rapportera eller liknande. Men den finns med av den
735 anledningen så det är därför som vi kommer dit nu.

736 Och den kan ju lite grann också gå in i de andra, som underliggande att man behöver –
737 du pratade till exempel om en etikprövningsansökan. Det är ju ett typiskt
738 rapporteringskrav som ligger i planeringsstadiet redan. Men har du stött på eller varit
739 tvungen att rapportera andra delar av datahanteringen under eller efter projektet?

740 **Deltagare:** Nej, inte(--) Alltså, vi måste anmäla, eller ska anmäla, alla projekt som
741 hanterar forskningsdata till lärosätet. Så att de har koll, även på den här stödfunktionen,
742 så att de vet att "här kommer det så småningom komma in data som ska arkiveras" och
743 så vidare. Då ska vi också upprätta en datahanteringsplan där vi från början säger hur
744 vi gör vi med den här datan. Och sen så är det här med att tillgängliggöra. Det är också
745 en del av rapporteringen egentligen. Det är någonting som också är sagt på lärosätet,
746 det finns önskemål om att vi tillgängliggör forskningsdata, och då ska vi rapportera
747 att "vi har gjort det här projektet med den här och den här datatypen och så" (..) Men
748 inget utöver det vad jag kan komma på.

749 **Intervjuare:** Nej. När det gäller DMP, det stämmer då som det är skrivet här att det
750 skapas en datahanteringsplan vid planeringsfasen redan. Det ligger liksom tidigt i
751 projektet.

752 **Deltagare:** Precis, men jag skulle nog, om jag skulle skriva det [skrattar] att det ska
753 skapas en DHP i planeringsfasen. Jag tror inte att jag skapar det i planeringsfasen. Jag
754 tror att skrivningen är väldigt konkret att det ska skapas i planeringsfasen eller så fort
755 som möjligt när projektet kommit igång eller någonting sånt. Med det sagt, det här
756 projektet tog några år och jag tror att det var också mycket under projektets gång som
757 högskolan byggde upp den här datastödfunktionen. Många av de här rutinerna fanns
758 inte riktigt när jag började på precis samma sätt utan blev etablerade allt eftersom.

759 **Intervjuare:** Ja. En fråga då som du gärna får svara på med handen på hjärtat. Hur stor
760 nytta upplever du haft av den här datahanteringsplanen?

761 **Deltagare:** Alltså med handen på hjärtat så tror jag inte att jag någonsin skrev en
762 datahanteringsplan, nej.

763 **Intervjuare:** Okej. Det var väl i princip det. Vi börjar närma oss slutet av intervjun här.
764 Men om du börjar med att ta dig lite tid och bara titta på de punkter som har antecknats
765 här. Jag vet inte hur mycket du har hunnit titta på dem under–

766 **Deltagare:** Nej, inte så mycket. De är också ganska små hos mig.

767 **Intervjuare:** Kan du förstora lite grann, tror du?

768 **Deltagare:** Ja, jag kan också läsa dem men jag måste komma riktigt nära.

769 **Intervjuare:** Men ta lite tid och kika på dem och säga om det är någonting som behöver
770 justeras på något sätt.

771 **Deltagare:** (...) Ja, men jättebra. Det enda som jag kanske funderar över. Jag tänker att
772 det är sant så som det står, men där under Planera, du skriver att "ganska stor del av
773 data är inte planerade". På ett sätt tänker jag att det är precis sant för det följde ju det
774 här lite mer etnografiska. Man är i ett fält och så händer saker som man kanske inte
775 alltid kan kontrollera, utan det händer. Samtidigt finns det också i sättet att arbeta någon

776 slags planering för att möjliggöra att oplanerade saker kan hända. Så det är, oplanerat
777 men inte planlöst om ni förstår lite. Men det är kanske(--) Bara som ett förtydligande,
778 men ja.

779 **Intervjuare:** Det hittar du en formulering för ser jag [sagt till antecknaren]. Sen är det,
780 det här med de små nöjdhetsfigurerna då. Om du skulle vilja vara snäll att placera in
781 nöjd, lik(--) Vänta nu, det måste stå någonstans var den var (.) ingen åsikt var det, just
782 det, nöjd, ingen åsikt eller missnöjd med de här olika faserna, och möjligheten att göra
783 det som du känner att du förväntas eller vill göra med data.

784 **Deltagare:** Ja. Men då känner jag mig nöjd med Planera. Och jag känner mig nöjd med
785 att Skapa. Då känner jag mig missnöjd med resten då. Men det skulle jag tycka vore fint
786 för att, då kan jag ju leva upp till det här som jag lovade, att jag skulle vara mest
787 missnöjd. Nej, så kan man ju ha ett långt samtal om varför man är missnöjd? Det är lite
788 olika skäl i de här olika boxarna. Men jag tänker, ja, du ställer ju den frågan, men om
789 man skulle göra det här projektet igen, då tänker jag ändå att det finns
790 förbättringspotential i alla de här fyra. Så att

791 **Intervjuare:** Det är väl så man får tolka –

792 **Deltagare:** inte så att här var det jättenöjt, det var jättebra. Utan snarare så att, "ja men,
793 här ska man ändå titta över en gång till kanske."

794 **Intervjuare:** Utrymme för förbättring, absolut.

795 **Deltagare:** Ja.

796 **Intervjuare:** Och slutligen då, blev det en likgiltig kvar där? Okej. Om man nu tänker sig
797 någon slags drömscenario. Allting är perfekt. Hur skulle det se ut? Antingen i termer av
798 små eller stora punkter, förändringar. Eller någon slags, mera, större programförklaring,
799 det är upp till dig.

800 **Deltagare:** Ja, det är svårt att hitta rätt nivå på men. När jag tänker på forskningsdata
801 och utmaningar så tänker jag faktiskt inte framför allt på de tekniska utmaningar som vi
802 har, utan då tänker jag mycket mer på den här frågan, den här stora epistemologiska
803 frågor "vad är egentligen forskningsdata? Hur avbildar vi någon slags verklighet?" Och i

804 det också, "hur skapar vi ett förtroende i den verkligheten som vi försöker att beskriva?"
805 Mot bakgrund av att vi lever i en tid där det blir vanligare och vanligare också i politiska
806 diskurser att inte ta de här beskrivningarna av verkligheten för sanna, utan där de här
807 beskrivningarna blir mer och mer ifrågasatta. Då tänker jag att frågan om vad är
808 forskningsdata, hur kommunicerar vi den här dubbelheten av att all forskningsdata är
809 tolkad – det här är inte bara att jag beskriver en verklighet som finns där, rent objektivt,
810 för mig. Men det jag ändå också kan säga är att jag har jobbat väldigt länge på att
811 försöka att göra tolkningar som kan vara relevanta för oss som ett samhälle och som
812 därför förtjänas att tas på allvar. Och i det tänker jag att forskningsdata hantering blir då
813 en fråga, men inte en instrumentell fråga, men just kanske som en av de här praktikerna
814 som vi har inom forskning för att skapa tilltro till vårt material, till våra tolkningar, till våra
815 perspektiv.

816 **Intervjuare:** Så dels ett scenario där vi har förtroende för data och de
817 tolkningar/perspektiv som kommer ur dem. Och dels(--) Du sa också någonting om de
818 här olika epistemologiska frågorna kring vad data är, att man kanske ska tänka sig ett
819 scenario där de (.) epistemologiska, den epistemologiska grunden för data inom ett
820 område tas hänsyn till, någonting sånt? Är det däråt?

821 **Deltagare:** Jo, precis. (.) Men jag tror att (.) om man har epistemologiska åsikter som
822 tänker sig att antingen visar den här datan verkligheten eller så visar den inte
823 verkligheten, då hamnar man ju lätt i den frågan att antingen måste jag köpa hela det
824 här paketet eller så avvisar jag hela det här paketet. Eller så kommer man till att "här
825 finns motstridiga data så inget av det här kan vara sant". Nu om vi pratar om klimat så
826 kan man hitta ett sätt "Nej, men det är inte alls sant, det finns inga klimatförändringar"
827 och så försöker man peka på att det finns motstridig data. Och det tänker jag grundar
828 sig i en just epistemologisk tanke kring att data är en 1:1-kopia av verkligheten. Men där
829 vi skulle komma till att här finns det otroligt smarta personer som använder de bästa
830 tekniker som vi har till att komma fram till de mest troliga slutsatserna om hur
831 verkligheten ter sig just nu för oss. Då tror jag att vi som personer och individer, men
832 också som samhällen, skulle kanske kunna relatera till mycket av forskningsdata på ett
833 annat sätt.

834 Vi har ju en minut. Igår så lyssnade jag på Gomorrön Världen [notering: radioprogram].
835 Där hade de ett inslag om de nya kostråden. Man hade forskare som tagit fram dem
836 utifrån hur är det egentligen med kost och vad är bra för människans kropp och för
837 miljön och hållbarhet. Och så innan dess hade man en panel som diskuterar det, och
838 där tycker jag det blev väldigt intressant när vi hör debattörer som säger att "ja men de
839 här forskarna förstår ju inte riktigt människor, de hittar på, men de förstår inte alls hur
840 man kan jobba med mänsklig omställning". Då tänker jag att det finns en förståelse av
841 forskning, av data, av tolkning som är väldigt enkel. Och som då också leder till att det
842 blir väldigt lätt att avfärda de här positionerna som många av oss jobbar väldigt mycket
843 och hårt på [skrattar] att etablera och kommunicera. Om nu tänker på alla våra fält
844 [skrattar]. Slaget om verkligheten.

845 **Intervjuare:** Ja, vi får bara kämpa på i den biten tror jag tyvärr. Är det någonting annat
846 som du vill lägga till innan vi avslutar?

847 **Deltagare:** Jo, bara en liten sak som jag har tänkt på som ni också får göra med vad ni
848 vill. Men eftersom jag jobbar med de här deltagarbaserade metoderna så brottas jag
849 också lite med den här frågan om hur jag ska hantera forskningsdata som på ett sätt blir
850 en del i det här gemensamma analysarbetet. På något sätt vill jag dela den här
851 forskningsdatan med dem. Och då är det i grunden alltid deras egen forskningsdata.
852 Och så jag måste dela med dem. Samtidigt är de datalagringslösningar som vi har, de
853 är ju stängda. Där kan inte vem som helst komma in. Det är precis idén att de ska vara
854 säkra. Där vet jag ibland inte riktigt hur jag ska göra. Sen har jag konstiga lösningar
855 "den ligger där i vårt jättesäkra moln" men ibland ligger det också i en Google Drive,
856 med en länk, som i grunden vem som helst som har den här länken kan gå in och läsa.
857 Och så försöker jag ta bort det direkt efter mötet. Men där har jag en utmaning som jag
858 inte riktigt kan hitta ett bra sätt att hantera. Om man jobbar med den här typen av
859 forskning där det också ingår att dela data, skulle det kunna finnas (.) halvöppna [fnissar]
860 eller vad vet jag, datorforskningslagar som man kan öppna upp då för vissa medlemmar
861 av allmänheten, som

862 **Intervjuare:** Det ligger ju bortanför vår förmåga – och med vår menar jag då oss två –
863 att åstadkomma det. Men vi ser till att det här kommer in i projektet. För att lagring är en

864 central fråga. Det finns så många frågor att ställa kring lagring. Det här är ju en väldigt
865 viktig bit av det, så jag är glad att du tog upp det! Så stort tack för din medverkan. Jag
866 tar och stänger av inspelningen nu till att börja med.